

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrinyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrinyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1944. április 14.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

TISZTÁZZUK!

A lapok nap-nap után cikkeket közölnek, melyek a közelmúltban még nem jelenhettek volna meg. Sok történetről értesül ma a közönség. Ezeknek korábbi tudata minden bizonnyal másként alakította volna az utolsó egy év politikai eseményeit. Ma ebben csak fel a fától azokról az ellentétekről, melyek partikulonbség nélkül, egyoldalon a jobboldali, józanul gondolkodó parlamenti körök és a kisebbségben lévő, de politikájukat mégis rájukkényszeríteni akaró csoportok között volt meg.

A végzetes tévedések egész sora lat napvilágot és ezeket a hibákat még súlyosítja az a körülmény, hogy a megnyilatkozások egész sora igyekezett az intőző köröket oly irányban befolyásolni, hogy változtatson irányvonalain és küszöbölje ki mindazon gátló körülményeket, amelyek az igazi nemzeti élet kifejlődésének, a lelkek egységének és a nemzet ellenállóerejének rovására mennek.

Időrendileg az északafrikai hadifejlemények, a szicíliai partraszállás, majd Badoglio Olaszországonak összeomlása adta meg a liberális, baloldali és az ezekkel rokonszenvező köröknek a vélt alkalmat a nyitabb kiállásra. Állandó melleszólásokkal igyekeztek fedezni politikájukat és maguknak híveket toborozni. Öncélúság, kis nemzetek összefogása, harc mindenki ellen, aki határaink együgyűen jelenik meg stb. jellemzők hangzottak el unos-unosan, de anélkül, hogy ezeket a gondolatokat konkrétul, félreérthetetlenül meghatározza és körvonalazza öntöttek volna formákba. És éppen ebben a meghatározatlanságban rejtett a veszély. Ezt az elköcsösítő politikát mindenki a saját izlése és beállítottsága szerint magyarázta. Senki sem tudta tulajdonképpen ki hivatalosan az ellenség, kikkel kívánunk együtt működni, mi rejlik az öncélúság mögött, hol ennek a kezdete és mi a maximuma. És ez a tájékozatlanság hamarosan rá is nyomta bélyegét a közre. A nemzet egyrészes felfogásán már itt-ott ijesztő repedések mutatkoztak és ezeken a részeken nagy ügyességgel csúsztak be a nemzetbomlasztó és hivatalosan támogatott csoportok, hogy a döntő pillanatban egy lelkileg szétcsépett és ellentállásra képtelen társadalom romjain győzedelmeskedjék politikájuk. Az angolszász felfogáson alapuló liberalizmus, megtagadva minden nemzeti és szociális útjait.

De tagadhatatlan, hogy áldozatokra is késztek voltak. Könnyűséggel mondták le a szent-istváni birodalom gondolatáról és még egy trianoni Magyarországgal is beérték volna pusztán azért, hogy az általuk egyedül helyes liberalizmus „aldásait” élvezhessék.

A tagadhatatlanul igyesen irányított propaganda a kívülállóknak azt a kellemes érzést kívánta felebrésztetni, hogy ez a háború tőlünk valami tavallóli dolog, mely ki fog kerülni bennünket és minden igyekeztükkel azon voltak, hogy a közvélemény figyelmét eltereljék, azt könnyűbe és nemtoródáséba süllyesszék. Óvakodtak azonban ramutatói a mérőföldesimákkal közeledő veszélyre, mert hisz az csak a nemzet többségének és nem nekik jelentett volna bajt és ügyes fogásokkal igyekeztek elaltatni szövetségeseink gyűnjait, pedig tudták, hogy csak velük váltívetve vívhatjuk meg győzelmesen harcunkat.

Több mint egy éven át folyt ez a lelkiismeretlen játék a nemzet sorsával és létérékeivel.

Voltak azonban sokan, akiket nem tévesztettek meg a felelősek homályos kijelentései, könnyedén a nagy problémákon való átsiklás és

lattak a baloldal életörését és felelősségük tudatában, a nemzet jövőjéért való aggodalmuknak minden alkalommal hangot is adtak.

Ma marja széles közvélemény előtt is ismeretessé váltak a felszólalásoknak és beadványoknak sorozatai, melyek mind ezt a célt szolgálták. Ismerjük vitéz Imrédy Béla pártjának mult év nyarán a kormány elé terjesztett memorandum szövegét, melyben komoly hangon figyelmezteti a kormányt, hagyjon fel a nemzet sorsával való hazárdizálásával, mert ennek nagyon keserű következményei lesznek és ennek következményeit elsősorban nem őék, hanem az ártatlan nemzet fogja megcsínyleni.

Hasonló értelemben, de főleg délvidéki viszonylatban járulnak a délvidéki képviselők a miniszterelnök elé, kérésén a délvidéken a jobboldali és magyar irány erőteljesebb kidomborítását. Az előttünk fekvő és a mult év decemberében átadott bevadny felőleli az összes problémáinkat. Ezeknek megoldása megteremthette volna mindazon előfeltételeket, melyeknek nyomán megindulhatott volna az igaz magyar élet.

Időrendileg és tartalomilag a legnagyobb fontossága van annak a memorandumnak, melyet a Magyar Élet Pártja jobboldali képviselői ez év február 18 án nyújtottak át Kállay Miklós miniszterelnöknek.

Leszögezik az aláíró képviselők, hogy a lelkiükben élő mélységes felelősségtudat és a szegedi gondolat készített őket arra, hogy a nemzet jövőjét veszélyeztető jelenségekkel szemben fel-emeljék szavukat, sőt aggályaink elhagytatása képviselői kötelességeik megszégését jelentenek.

Utálnak külképviseleteink egyrészesnek — ellentétben a katonai körökkel — azon igyekezéte-re, mellyel rá akarják venni a kormányt, hogy magatartását egy angolszász győzelemre alapozza. Joggal kérdezik, mi fog akkor történni, ha az említett külképviseletek tévednek. Az ország létét és jövőjét egy lapra leltenni nem szabad. Mégis vannak, akik az ország jövőjét arra a lapra teszik fel, hogy az angolszászok az oroszok nélkül, sőt ha kell azok nélkül is, egyedül fogják megnyerni a háborút. Megállapítják, hogy menthetlenül téves az a felfogás, amely azt hiszi, hogy az elhibázottnak vélt külpolitikát az ország belpolitikájának baloldali átállításával korrigálni lehet. Tagadja a memorandum, hogy az angolszászok el tudnak harítani a bolsevista befolyás és utal arra, ha Németországot legyőznék és ott a bolsevizmus kerelkedne felül, úgy kimondhatatlan sors várna Európára. Beszélnek az angol ígéretekéről és biztosítékokról, amely megmutatkoztott lengyelországi és olaszországi viszonylatban. Ezeket az ígéreteket nem lehet komolyan venni. Hisz a Balkánt is kiszolgáltatták a kommunizmusnak és azt Tito személyében egészen a déli határainkra hozták. A pánszlávizmus is egy olyan komoly veszély, melynek elhárítása szintén a német sorsközösségbe utal bennünket.

Van olyan felfogás is, hogy magatartásunkkal kerültek el a főváros bombázását, de meggyőződésünk, hogy ez nem magatartásunknak a következménye, hanem az ellenfél katonai érdeke a döntő és ezt a hadművelési szempontok irányítják.

A német szövetségeseinktől való eltávolodás és az angolszász orientáció egyes körökben azt a tévhitet keltheti, hogy az angolszászok szövetségését, a szovjetet sem kell komoly veszélynek tekinteni és ebben látjuk indítóókat belpolitikáinknak balfelé való toldásának.

„Belpolitikai életünk balratolódásának következtethető leg súlyosabb fejleményét abban látjuk, hogy minél közelebb jön a háború, annál inkább nő a veszélye annak, hogy a német had-erő a bizalom hiánya folytán nem mint legyvertárs, hanem mint megszálló jelenik meg a felvonulási területté vált Magyarországon. Ugyanakkor az angol szimpátiával beoltott és korszerűtlen és németellenes jelszavakkal megdölgözött magyar társadalomban tragikus szakadása következhet-nék be.“

Egy nemzet sem állhat fenn az önvédelem elhatározott szándéka nélkül. Ha valamely nemzetben nincsen meg a védekezésre való komoly nacionalista rezolúció, akkor az a nemzet elveszett. Sajnos ezen a téren a magyar közvéleményben teljes a tanácstalanság és zűrzavar, ugyanakkor folyik a gátlás nélküli agitáció, mely még a szovjet veszélyt is lebecsüli. Ilyenformán lelkileg is egészen demilitarizálva vagyunk.

Külpolitikánk ezen ingadozása természetesen maga után vonja, hogy titokban az elégedetlenkedő erők a nemzetet lelkileg balfelé toljak el.

A baloldali erők életörésével foglalkozik most a memorandum és kérdezi, hogy miért enged meg a kormányzat a felelősségteljes és a nemzeti és szociális gondolat alapján álló jobboldal szétbomlását?

Majd a szociáldemokrata és a Népiront megengedett szervezkedésével foglalkozik. Tártyi bizonyítékokat hoz fel, utal az agitátorképző iskolák engedélyezésére, melyek marxista szellemben nevelik a hallgatókat. Kifogásolja, hogy míg más pártok részére gyűléstípuson van, addig a szociáldemokrata párt nemzsen látszólag korlátozva. Ugyan ez áll az u. n. gazdaszervezetekre is, ahol a vezetés a baloldalnak jutott és ezen az alapon szembemállítja a falut a középosztállyal. Így a már levitézett kiszagdapárt újra tömegekhez jutott, melynek vezetői hirdett memorandumokkal megmutatták valódi céljaikat. Egyik képviselőjük, jellemzésül, kimondta, hogy a délvidéket vissza kell adni a szerbeknek.

Majd kitér a memorandum a „Békepárt” néven ismert agitációra, melynek mindeddig nem sikerült gátat vetni. Foglalkozik a zsidókérdés megoldásával is, ahol utal a miniszterelnöknek ezzel a problémával kapcsolatos kijelentéseire és megállapítja, hogy ezen a téren vajmi kevés történt. A sajtó is az utóbbi időben, néhány lap kivételével, nem nevezte németbarátunk, sőt a kormányhoz közelálló „Magyarország” újsávi száma egy teljesen defetista cikket közölt, amely a külföldön páratlan botrányt, a közvéleményben pedig kínos megdöbbenést okozott.

Majd a gazdasági életben észlelhető viszsászágokkal foglalkozik a memorandum, rámutatva ennek irányítóira és a feketepiac jelenségéire.

A visszacsatolt területen a nemzetiségi politika súlyos aggodalmakkal tölti el az aláírókat; rámutatnak a szélsőséges ingadozásokra és az ebből fakadó káros lelki visszahatásra az ott élő magyarság körében.

A memorandum a szegedi gondolaton alapuló keresztény, az egész nemzeti társadalmat átfogó, fegyelmzett, egységbe foglaló, katonás szellemű politikát követel, majd így végzi:

„Az ország kül és belpolitikája térjen vissza arra az útra, mely megadja a nemzetnek és nekünk is azt a lelkiert, hogy örömmel vállalhassuk a felelősséget és azt a nagy küzdelmet, melyet hazánkért és Főméltóságú Urunkért meg kell kell és meg is fogunk vívni.“

Az aláíró 34 képviselő között a következők délvidéki és zalai képviselők vannak: Falcione Árpád, Huszovszky Lajos, Ilvovszky János, Kal-

már Tihamér, v. Koráni Elemér, v. Lindvay Nándor, Nagy Iván, Országh Pál, Pecsornik Ottó.

Időben jöttek a figyelmeztetések, az emlékiratokban összesűrűsödtek összes problémáink,

csak meg kellett volna őket fogadni. Itt van egy jóslás is, mint logikus következménye az elmulasztott cselekedeteknek, ami azután csakugyan be is következett.

Április 16.

Nevezetes dátum, Muraköz örök ünnepe. E napon immár harmadszor örven-dezünk, hogy lehullottak a trianoni láncok.

E napon minden muraközi ember ájtatos szívvvel fordul a Mindenhatóhoz, hogy hátul adjon huszonhárom évi álma-ink beteljesüléséért és áldást kérjen Kormányzó Urunkra és vitéz honvédeinkre,

akiknek ezt az örömnapot köszönhetjük.

Három év! Az átlagos békében és jólétben! Mindenki dolgozik és teljesíti kötelességét magyar hazájával szemben! Fogadjuk erősen, hogy ezentúl még szilárdabban védünk ezeréves Magyar Ha-zánkért a végső győzelemig!

Vitéz Oszlányi Kornél vezérőrnagy bécsi előadása

Bécsből jelentik: A „Hadseregünk” című kiállítás keretében a német és magyar nemzetiszínű zászlókkal díszített kiállítás teremben vitéz Oszlányi Kornél vezérőrnagy előadást tartott. Magyarország részvételéről a bolsevista ellenség elleni harban. Megállapította, hogy a német-magyar fegyverbarátság alapja a két nép sorsközössége. Ez a barátság nem

merül ki szövegekben, hanem tettekben jut kifejezésre. Rámutatott arra, hogy mi a különbség a fegyverbarátság és a szokásos szövetség között. Az ellenség szövegéről, mert azt kizárólag számító érdekek és politikai megfontolások alapján jött létre, a fegyverbarátság azonban csak közös harcok izzó tüzeiben követszódik és láthatatlan erő eredménye.

Budapest

A Duna gyöngye, Magyarország szép fővárosa Budapest! Te is megkóstoltad a háború borzalma! Testedet felszakították az ádáz, ellenséges bombák, szép házaid romokban hevernek, lakóid közül sokan, akik pár napja még örültek az életnek, már nem érték meg a Feltámadás szent ünnepét. A nemzet vértanúit ők, enlélték szent lesz minden magyar ember szívében. Vértük pedig megpecsételi szent fogadalmunkat, bármit is hozzon reánk a sors, Magyarországot nem engedjük az ellenségnek és megvédjük utolsó csep vérvünkkel is.

„Fényesebb a lánconál a kard, jobban ékesíti a kard”, szavaltá egykor Petőfi Sándor a Nemzeti Múzeum lépcsőjén. E sorok gyúító hatása akkor felébresztelte a nemzetet, mint egy ember sorakozott Kossuth Lajos zászlója alá, megvédeni az ezeréves magyar szabadságot.

Ma nem áll a lépcsőn a langlékű költő, de szavai ma is lelkeinkben égnek. A költő helyett halljuk a Szent László kórház, Ferencváros, Pest-szenterzsébet áldozatainak égbekiáltó sikolyait. Halálhőrgésük mementó. Figyelmeztet bennünket: „Itt az idő, most vagy soha!” Az áldozatok hozzátartozóinak mélyesége bánata bosszúért kiált! Kíméletlen volt a csapás, de kíméletlen lesz a visszavágás is.

Mert mit vétettek nektek, ti pokolból megszökött amerikai gangsterek, a Szent László kórházban meggyilkolt ártatlan gyermekek? Mit vétettek az apolonővérek, az orvosok és az ágyakat őrző betegek? És mit vétettek azok a szegény ártatlan asszonyok, akik nehéz gondokkal küzdeve a mindennapi életért, kötelességük teljesítése közben váltak a nemzet vértanúivá.

Kain utódai küldtek benneteket ide. A Kainok, akik ma is a szűz marháért gyilkolják az Abelokat. Nem hallt meg Kain a pusztában, él ő ma is tízennegymillió utódaiban, itt élnek közöttünk az egész világon szétszórva. Lelkük ma is az ősapáé, a telhetetlen bírvágy romlásba akarja dönteni az egész világot, csak az ő pénzeszsákjuk teljen.

De tudjátok meg ti pokol fajzatjai, hogy Magyarországnak történelme van. Mi nagyon emlékezünk, ki volt Dzsingisz khán, Szulejman szultán, Paskievics herceg. De azt is tudjuk, hogy a magyar nemzet ezekkel szembe tudta állítani IV. Bélat, Hunyadi Jánost, Kinizsi Pált, Zrínyi Miklóst, hogy a dicső 48-as hősofokról ne is beszéljünk!

Muhí pusztá, Szigetvár, Nándorfővár, Mohács, Világos! Ha magyar ember e szavakat hallja, tüzzé válik a vére, acéllá a karja, ütéstől még a föld is megremeg.

Mert tudjátok meg azt is, ti istentelen légi gangsterek, hogy a magyar vitéz nem dollárokért gyilkol ártatlan gyermekeket és nem a holtig tartó feyháztól akar „hősi tettejével” megszabadulni, hanem hazaiáért küzd. Azért a földért, mely neki ezer éven kényeret adott, amelyet sok jó magyar hős vére öntözött, amelyben nyugosznak apái, vérei. Küzd keresztény hitéért, templomaiért, családjáért és küzd a magyarság fennmaradásáért.

Ez a különbség közöttünk! Ti a múlt hétéven németeket, franciákat gyilkoltatok, tegnap olaszokat, ma magyarokat és ha holnap azt a parancsot kapjátok, gyilkoljátok le a legjobb barátaitokat, a hatalmas bűnben társaitokat, az angolokat, vagy akár az apaitokat, ti azt is megteszitek és csak azt fogjátok kérzeni, hány dollár, vagy lant lesz a fizetés. Mert ti harcolni nem tudtok és nem is akartok. Hősi küzdelemben kiállni nem a ti mesterségetek, csak az orosz gyilkolás.

De tudjátok meg azt is, hogy a magyar vitéz ma is él. A mai nagy idők megtermettek nagy emberéket és eljön a nap, amikor felbujtó gazdaitok számai banni fogják mind azt, amit Európa és a magyar nemzet ellen előkövettek, de ahogy Kainnak nem volt kegyelem, úgy nektek sem lesz.

Magyarország történelmének lapjai aranybetűkkel ragyogtak már akkor is, amikor Amerikában még a skalpvadászok uralkodtak és a mai Kainok ősei fityulya jártak a falvakat, nyúlbarrel kereskedtek és rongyot szedtek.

Mikor Szegetet elepte az árvíz, néhai Ferenc József király meglátogatta és a sorscsapástól sújtott lakosságnak azt mondta: „Szeget szebb lesz, mint volt”. Igaza volt! Ma az országot fenyegeti az árvíz veszélye, de a nemzet ott áll a gáton és ha egy-egy piszkos hullám át is fröcsöcsen, a végső győzelem után mi is azt fogjuk mondani: Magyarország szebb lesz, mint volt!!!

Te pedig szép Budapest, országunk drága kincse, földed le szemeidről a gyász könnyeit, az ártatlan áldozatok már ott állnak a Mennyei Trónus zsámolya előtt, az ő szellemek adnak nekünk erőt a további küzdelemben, meg fogunk védeni téged minden poklokon keresztül és „Te is szebb lesz, mint volt”. Ezt fogadjuk tiszta szívünkkel!

MA JELENT MEG

a legjobb képes színházi hetilap

Okvetlenül vegye meg.

ÁRA 120 P.

Ur!

Az új kormány tagjainak első nyilatkozatából legmegkapóbbak azok a részek, amelyek megszólításukra vonatkoznak. Kívétel nélkül hangsúlyozták, hogy nem barátai a dísznek, udvariaskodásoknak, az egyszerűséget keresik. Kértek ne Kegyelmes Urazzák őket, hanem nevezzék egyszerűen és közvetlenül Miniszter urának.

A címkorság ellen egymásután szólaltak meg a közelmúltban az ország különböző vidékei. Kérelem, hogy mellőzzék az érintkezésből a méltóság kihangsúlyozását és közvetlenebb hangon érintkezzen egyúttal tisztviselő és közönség. A délvideki magyarság nyelve egyszerű és közvetlen. Mindenkit úrnak szólított és ebben a megszólításban benne volt minden tisztelete és becsülése. Nem értékelt többre, viszont le sem becsült senkit, hanem az általános megszólítással adta mindenkinek a kijáró tiszteletet. Ha a magyar ember valakit uraz, azzal egyben kifejezésre juttatja azt a tiszteletet, amit a megszólítottal szemben érez. Ha hiányzott is a délvideki magyarság nyelvéből az a szó, amely szerinte túlzásba vitte a rang, a hivatali méltóság kihangsúlyozását, még sem volt fellépése bizalmaskodó. Nem állt vissza azzal, hogy közvetlen és szívesen érintkezésben állott minden társadalmi réteggel, minden alkalommal kifejezésre juttatva, hogy a magyar ember mennyire közel állónak érez magához mindenkit, akár úr,

Keresztény spediteur,

VASÚTI SZÁLLÍTÓ

ELVÁLLAL MINDENFELE SZÁLLÍTÁST!

Költözködest vasúton,
vagy tengelyfuvaron
az ország egész területére

Novoszel Péter

Csáktornya
Rakóczi utca 34.

paraszt, vagy munkás volt az illető, mert nem a rang, a méltóság tartotta össze a magyarság százezreit, hanem a lélek és a szív azonos érzelme és feladata. Ennek a szívnek a dobogását érezzük ma is, amikor közelebb hajolunk egymáshoz, hogy ismét magyar emberekként álljunk egymás szolgálatára.

A felszabadulás után igen gyakran kerültünk zavarba, amikor valakit meg kellett szólítani, mert nem tudtuk, hogy kit milyen cím illet meg. Nem ismertük ki magunkat a különböző fizetési osztá-

lyokhoz kapcsolt címek és rangok útvesztőjében. Gyakran töprengtünk és sokszor váltunk neveltségessé, mert kevesebbet nem akartunk mondani, a több meg sután és furcsán hangzott szájunkból. Mennyivel könnyebb, mennyivel egyszerűbb, mennyivel őszintébb az új miniszterek által előírt mód, mely a miniszter úr kifejezésben megtalálja mindazt, ami őt megilleti és mégis egészen közel áll a magyarság millióinak érzésvilágához.

Felhívás

A m. kir. állomásparancsnokság felhívja a közönség figyelmét, hogy a Magyarországon elhelyezett, illetve átvonuló német katonai alakulatok, vagy egyes személyek által eszközölt vásárlások, köl-

csönös megállapodás szerint, kizárólag magyar pénzben egyenlíthetők ki, mert idegen pénzek beváltásának lehetősége nem áll fenn.

Légítámadások által okozott károk megtérítése

A légiháború elfajulása szükségessé tette a légítámadások okozta károk megtérítési kérdésének rendezését. Ennek nemcsak hadigazdálkodási, hanem szociális és erkölcsi kihatásai is vannak.

Mivel a veszély széles köröket érint, a kártalanítás is széles körre elosztva lett elrendelve. Az egyes érdekeltségi csoportoknak nincs megfelelő szervezetük, vagy képviselőjük, mely ezt a felelősségteljes feladatot elvégezhetné, ezért maga az államkincstár gondoskodik a légítámadások által okozott károk megtérítéséről. A szükséges fedezetet természetesen a köz megterhelésével teremtő elő és pedig oly módon, hogy a föld, a ház, az általános kereseti és társulati adó alanyai hozzájárulást fizetnek.

A háború befejezése után külön rendelkezés fogja szabályozni, hogy mennyiben és mely időpontban van helye végleges kártalanításnak, amikor már ismeretessé válik a károk végösszege és minden más, e szempontból figyelembe veendő körülmény. A pénzügyminiszter azonban felhatalmazást kapott arra, hogy

már előbb is folyósíthasson kártalanítást, illetőleg kamatmentes kártalanítási kölcsönt, ha a károsult összes körülményeinek, valamint a köz érdekeinek mérlegelésével ezt szükségesnek tartja. Azonnali és teljes kártalanítást kell azonban folyósítani a kisiparosoknak, valamint a szellemi foglalkozást űzőknek, a kisbírtokosoknak, vagy kézi munkából élőknek, ha a foglalkozásuk folytatásához szükséges munkaeszközöket, illetve magánlakásunk berendezését, vagy elsőrendű ruházati cikkeiket érte kár.

Személyi károk kérdésében is történt intézkedés, mert a mai hadviselési rendszer mellett nem lenne igazságos különbséget tenni a katonai szolgálat közben kárt szenvedettek, vagy a légítámadások folytán károsultak között. Ezért a nem katonai szolgálat során személyi kárt szenvedettek kártalanításának kérdését ugyanúgy rendezték, mint a honvédelmi munka teljesítése közben elhaltak hátramaradtainak, a honvédelmi munkában megsérülteknek, vagy megrokkantaknak ellátását.

Délvidéki törvényhozók értekezlete

Március 30-án Budapesten értekezletre gyűltek össze a délvidéki magyar törvényhozók, amelyen résztvettek Kramer Gyula, Gyarmati Sándor, Magassy Antal, Fűrjes János és Bljczky felsőházi tagok, továbbá dr. Nagy Iván, Falcione Arpad, Kalmár Tihamér, vitéz dr. Koráni Elemér, vitéz Lindvai Nándor, Horváth Lajos, Vámos János, Vojnich Gyula, Pecsornik Ottó, Sztuchlik Lajos, Bartal István, Bagi Péter, Deák Imre, Vukovich Gergely, Bogárn József és Ország Pál országgyűlési képviselők.

A törvényhozók összejövetelére az új politikai helyzet és annak várható fejleményei a következményei szolgálatok alkalmát. A helyzet beható ismeretése és megvilágítása után egységesen

arra az álláspontra helyezkedtek, hogy különösen a mai idők és előttünk álló feladatok parancsolóan előírják a végek magyarságának összefogását. Elítélnék minden olyan pártpolitikai, vagy egyéni törekvést, mely a Délvidék magyarságában az ellentétek kimélyítésére, szétűzésére, vagy olyan politikai törekvések megvalósulására alkalmas, amelyek veszélyeztetik a magyarság uralmi helyzetét. A magyarság nemzetszervezetére különösen itt, a végeken, nagy szükség van és ha valahol, úgy itt kell érvényesülnie a magyar összefogásnak. Különösen fontosnak tartják a délvidéki magyarság érdekeinek és szempontjainak érvényesülését és azok beillesztését az országos politikai törekvések kereteibe.

A délvidéki magyar törvényhozók az egységes álláspontot tekintik irányadónak. Teljes mértékben alkalmazkodnak az új politikai adottságokhoz, mert meg vannak győződve arról, hogy ez az egyedüli járható út a nemzet jövőjének biztosítása szempontjából. Szükségesnek tartják a jelen kormányzat mögött álló pártok olyan összefogását, mely elejét veszi a pártpolitikai ellentéteknek. A Kormányzó személye, az ország függetlensége és az alkotmányos politikai élet azok az alapok, amelyeken az jövő keresztény, nemzeti, népi és szociális Magyarországot felépíteni kívánják.

HIREINK

— **Igazgatói megbízás.** A tankerületi főigazgató a hadiszolgálatra bevonult Kovács J. András helyett, V. Pecsornik Paula tanárnőt bízta meg a csáktornyai all. polgári iskolai igazgatói teendőkkel.

— **Vitéz Kaltróy Antal emlékezete.** Nagypénteken, április 7-én, halála évfordulóján a csáktornyai honvédehelyőrség tisztai, tisztelhetési és legénységi, valamint a Vitézi Rend Zrínyi Csoport helyi küldöttsége felkereste volt parancsnok, vitéz Kaltróy Antal m. kir. honvédezedres sirját és koszorúval hódolt hősi emlékének.

A siron a honvédeállomás parancsnoka helyezte el kegyeletes szavak kíséretében a koszorút, a Zrínyi Csoport nevében Rode Imre, a csoport titkára tette le a kegyelet virágait.

— **Vöröskereszt Bajtársi Szolgálata** a leveletothozból átköltözött a Kossuth Lajos utca és Molnár Tábornok utca sarkán lévő házba. (Régi Dr. Hidvégi féle ügyvédi iroda helyisége.)

— **Kezében a forróvizet fazékkal megbotlott és halálra forrázta a bölcsőben fekvő 2 hónapos testvérkéjét.** Megdöbbentő és halálos kimenetelű gyermekszerecsenlenség történt Miksaváron. Szirjak Lajos magyar utmester, aki családjával alig 3 hónapja költözött a faluba munkán volt és odahaza a kis 9 éves Izabella segítédesanyjának. A tüzhelyről épp a kifőtt lehermemüt akarta kivinni, amikor megbotlott és a forró vízzel tett edényel a bölcsőben fekvő 2 hónapos testvérkéjére esett. A bölcsőben fekvő szerencsétlen kisgyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy nemokára rá meghalt, de maga a kis lány és a segítségükre siető édesanyja, Szirjak Lajosné is oly súlyos égési sebeket szenvedett kezén és karján, hogy több hónapig munkaképtelen.

TOLLAT INGYEN

sehol sem kap, de legjobb minőséget, nagy választékban, teljes szavatosság mellett szállítja

VIGH JÓZSEF - ágytollvállalata,

Kiskunfélegyháza, Szent János-ter 33.

Vegyes fehér toll 26, jobb 32, pelyhes dunnatoll 40 P, dunnapehely 50, finomabb 65, foszott 18-26 P. Szürke pelyhes toll 16, szürke pehely 20, tarka diszparna töltésre 3.50-6-8 P. foszott tarka toll 12, mosott pelyhes, félféher 28 P. Mas minőségű mintát és árjegyzéket készséggel küldök.

Lakatos-, vagy hasonló ipari inasnak menne 17 éves, jóházból való fiú. Cim Puncsikér János Alsódomboru 133.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

"ARANY BÁRÁNY"

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáruat.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

SPORT

Csáktornyai ZTE. — Pécs BTC. 2:0 (1:0)

Csáktornya, öreg tartalékokkal kiegészített csapata, lendületes támadó és védő játékkal megérdemelten győzte le a jó pécsi együttest. A mezőny legjobbjára Istvánovics kapus volt, akinek a pécsi csatárok sehogyan sem tudták gölt löni. Jól játszottak még: Megla, Vass, Vrbanc. Góllövők; Megla szabadrugásból és Bozsics. Temessy játékezőtől igen jól vezette a mérkőzést.

Csáktornyai ZTE. — Honvédség 4:1 (1:1)

Husvéthétfőn élénk érdeklődés mellett mérkőzött a két csapat. Ez a mérkőzés alkalmat adott a csáktornyai vezetőségnek, hogy új játékosokat próbáljon ki. Közöltük két íhúsági játékost is, akik mindvégig jól megállták helyüket. Góllövők: Legenstein 2, Bezerédi és Papp 1-1 góllótt.

Az elmúlt hetek sporteseményei

Nagykanizsai Zrínyi — Csáktornyai ZTE. 3:2 (1:1)

A nagykanizsai csapat megérdemelten győzött szép játékaival.

Pécsi vasutas — Csáktornyai ZTE. 5:1 (1:1)

Csáktornya csapata az első félidőben jól tartotta magát, de a második félidőben a játékezőtől pártos bíráskodásával teljesen elnyomta a csapatot, amellyel kiállította Takácsot és Horváthot.

Fájdalommal veltünk tudomást arról, hogy a két jó játékost 6 hónapra eltöltötték a játékezőtől. Legyen ez figyelmeztető a többi játékosoknak, hogy a játékezőtől szemben mindig felelősen viselkedjenek, akármilyen rosszul is vezet a mérkőzést csapatunk rovársára.

Sakk

1944 március 26-án Nagykanizsán játszott városunk sakkcsapata. Bendelja—Zoltay 1-0, Bodó—Nimér 1-0, Magyarics—László 1/2-1/2, Benzec—Pintér 1/2-1/2, Wohlsein—Deutsch 0-1, Hidvégi—Nébli 0-1. Végeredmény 3-3.

1944 április 2-án Zalaegerszeg megyei város sakkcsapatát láttuk vendégül Csáktornyan bajnoki csapatmérkőzésen. Bendelja—dr Sipos 1-0, Prek—Albert 1/2-1/2, Bodó—Bita J. 0-1, Magyarics—Maczek 1-0, Benzec—Vidóczy 1-0, Rob—Kóbor 1-0. Végeredmény 4 1/2 — 1 1/2. Izelítő a mérkőzésről.

Csáktornya, 1944. IV. 2.

Bendelja (Csáktornya) Dr Sipos (Zalaegerszeg)

VEZÉRCSEL.

1.) d4, d5, 2.) c4, e6, 3.) He3, Hf6, 4.) Fg5 Fe7, 5.) Hf3, a6, kissé szokatlan lépés. Janovszky játszotta régebben. 6.) e3, Hbd7, 7.) Vc2, 0-0, 8.) Bd1, d4: Korai, előbb a futár fejlődését d3-ra kell megvárni és azután utni. 9.) Fc4:, b5 a világos nem veszté tempót, mert a futó d3-on áll a legjobban és úgy is oda törekszik. 10.) Fd3, Fb7, 11.) He5! szép lépés. Alapja a későbbi kombinációnak. 11.) . . . h6, 12.) Ff4, g5? Hh5 adna kielégítő védekezést. 13.) Fg3, Fg2: Nem ez a lépés a gyenge, hanem 12.) g5. 14.) Bg1, Fb7, 15.) h4 kihasználása a sötét 12. hibás lépésének és a világos 11. He5-el történt előkészítésének. 15.) . . . g4, 16.) Ff4, h5, 17.) Fh6, Bc8, 18.) Fg6!, He5 kényszerlépés. 18.) . . . Bf8 19. Ff7-vezet nyereshev. 19.) d5, Hd5, 20.) Ff7, Kh8 a futó Vh7 miatt nem üt-

tó. 21.) Fg7, Kg7, 22.) Vg6 feladta a sötét, mert 22.) . . . Kh8, 23.) Vh6 matt. Elemezte Bodó.

Április 16-án Zalaapáti sakk-kör csapatával játszott Balatonszentgyörgyön.

Közgazdaság

Semmiféle luxuscik gyártását nem engedélyezik

A Sztójay-kormány hivatalbalépésével rendkívül ipari intézkedésekkel határozták meg a különböző ipari termelésre és gyártásra eddig felhasznált különféle anyagok további felhasználásának lehetőségeit. Első sorban arról van szó, hogy

a kormányzat semmiféle vonalon nem engedélyez semmilyen luxus-cikket gyártani.

Ez nemcsak az általános közellátási célokat szolgáló anyagok felhasználását illeti, hanem kiterjed az ipari termelés mindenféle ágazatára. A gyártásra rendelkezésre álló anyagok felhasználását illetően rendkívül szigorúak és határozottak az előírások, ugyanígy, hogy luxustermészeti cikkek gyártásához a szükséges erőforrást — ipari áram stb. — nem is bocsátják rendelkezésre.

A meglévő legkülönfélébb ipari természeti anyagok felhasználásánál ezentul egyedül és

kizárólag a háborus érdekek a döntők,

ennek következtében az anyagok szétosztásának rendjét is megszorították. Különböző szigorítások voltak eddig is példaut a magánépítkezésekre illetően, most azonban ilyen építkezésekre semmiféle anyagkiutalás sincsen.

Hasonló szigorú intézkedések következnek a szénellátás tekintetében is. Kiderült, hogy a különböző konjunktorális lehetőségek kihasználására egész sereg olyan alkalmai iparoság szaporodott fel,

amelyekre sem a közellátás, sem a háborus tennivalók szempontjából semmiféle szükség sincsen.

Mindezek a konjunktúra-iparok igen nagy mennyiségű szenet, aramot és gázt vontak el a fogyasztástól. Most revizió alá veszik és csak az értékes és szükséges ipari logikozási ágak számára biztosítják a szenet és más tüo- és hajlőanyagot.

Cserebogár-invázió fenyeget az idén!

Gyűjtjük a cserebogarat!

Cserebogaras évünk lesz az idén. Nálunk sajnos eddig csak egy-két helyen végeztek céltudatos gyűjtési munkát, pedig ha a cserebogár pusztítását körültekintően végeznék, akkor aranylag rövid idő alatt nagy eredményeket érhetünk el, amint ezt a dán példa igazolja. Dániában ugyanis természetesen irtották a cserebogarakat és az irtóhadjárt első esztendejében még 3,5 millió kilo cserebogarat szedtek össze, néhány évre rá azonban már csak 4000 kilogramot. Hogy 3,5 millió kilo bogár milyen óriási mennyiséget jelent, azt kiszámíthatjuk, ha tudjuk, hogy közel 9000 darab cserebogár nyom egy kilót.

A bogarak összeszedésére legalkalmasabb a kora reggeli idő. A bogarakat legjobb a fák alá lenített ponyvakra rázni. Az összeszedett bogarakat zsakkokba rakjuk és lehető rövid időn belül megöljük, mégpedig úgy, hogy a megtelt zsákokat forró vízbe dugjuk. Aztán mivel előbb meg kell szárítani a bogarakat, hogy meg ne romoljanak. Vékony rétegekben kell kiteríteni őket a napra, ahol hamar megszáradnak. El lehet pusztítani őket úgy is, hogy jolzaró hordókba teszük őket, az esetleges repedéseket betapasztjuk és egy kis vízben szénkezelget, hektóliterenként 20—30-at vezetnek be, amely az állatokat 10-15 percen belül megöli. A cserebogarakat jólított kemencében is száríthatjuk, 10 centiméter vastagságban elhelyezve, szárítás közben megörögtatva.

Ha van a gazdáknak melaszuk, a bogarakat hordoba léve forró melasszal keinthetik, s így akár egy évig is el lehet őket tartani.

A megszártott bogarakat legjobb eredeti alakjukban tárolni száraz, hideg helyen, vékony rétegekben kiterítve. Közvetlenül felhasználásuk

Első Muraközi Szövöde Rt. CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 o Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

előtt daráljuk meg, azonban nyersen csak baromfinak adjuk, esetleg halaknak a rendes takarmányhoz 10 százalékos cserebogárdarát keverve. Sertésnek, kutyának és lonak csak főzve szabad adni, mert a bogárból, vagy pajorból belkaparó férgek lárvája kerülhet az állatok belebe.

A cserebogár-dara igen értékes takarmányfelelőség. Sok benne a fehérje és keményítő, valamint elég tekintélyes mennyiségű nyers zsír is. A cserebogár-dara állati eredetű abrakfajtának számít és megfelelő arányban takarmány közé keverve, ezzel elősegítjük a takarmány fokozottabb kihasználását is. A cserebogár etetés hatására a tyúk tojástermelése fokozódik, a fejlődésben lévő malac súlygyarapodása pedig meggyorsul.

Némely vidéken a cserebogarat olajkészítésre is használják. Kenyérsütés után a forró kemencébe teszik a vízben megölt állatokat, ekkor a bogarakból kiolvad a zsír és ezt az állatok lévő labasokban összegyűjtik. A cserebogárzsír folyékony, olajszerű anyag, amely a kocsikecsot is helyettesíti és mécs világosításra is használható. Vannak helyek, ahol igen jó minőségű szappant is főznek belőle. 1 mázsa cserebogárból 9 liter zsirt is lehet nyerni.

Mivel Magyarországon ma általános a panasz a takarmányhiány miatt, mi is felhívjuk gazdálkodásaink figyelmét arra, készüljön fel a várható cserebogár-invázióra, mert a cserebogarak gyűjtésével gondoskodhatnak a téli takarmányhiányukat egy részéről, sőt a szappanfőzéshez is szerezhetnek nyersanyagot. A zsirtalanított cserebogarak is igen jó takarmányt szolgáltatnak.

Dr. Bertin József Csáktornyai kir. közjegyzőtől.

166/1944. Kjö. szám.

Idézési hirdetmény

Nehai öv. Gold Ferenczné sz. Heimbach Janka, volt csáktornyai lakos hagyatékanak tárgyalására a határnapot 1944. évi július hó 22. napjának délelőtt 9 órájára Csáktornyan lévő hivatalos helyiségben ezenell kitűzött és erre Gold Lili fj. Rosenberg Davidné, Dr. Pfaffné sz. Heimbach Elvira, kk. Heimbach Melita és kk. Pfaff Duhravka ismeretlen helyen, távollevő örökösöket azzal a megjegyzéssel idézem, hogy abban az esetben, ha a tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által nem jelennek meg a részükre a gyámhatóság által kinevezett gondnok jogiak a tárgyalást megtartani és hogy erre utasítás esetében is, amennyiben képviseletekkel nem gondoskodnának, a gyámhatóság által kinevezett gondnok által fogadják képviseltetni.

Csáktornyan, 1944. évi április hó 6-án.

Dr. Bertin József
kir. közjegyző.

Gyümölcsfacsemete

szükségletét már most biztosítsa,
míg a rohamosan fogyó készlet
tart

HODÁCS növényiskolák-nál

Budapest, III., Floriánt tér 3.

Telefon: 362 724.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6. - P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1944 április 14

Politički tjednik
Zide saki petek.

Nepriatelški bombaši ober Budapesta

V našim novinam čudapot smo se pretožili, da naši nepriatelji ne harcuvleju pošteno, proti soldačiji, nego kak divje zveri. Kolej se kaj je živo i rušiju se, kaj

Nepriatelji dohajaju

(MTI.) Od ponedelka na tork v noči je doletelo više šeregov nepriatelških aeroplanov ober orsaga i z nova su pustili bombe na Budapest. Kanoneri za obranu od lufta i nočni vadaski aeroplani su se mani zdigli i tak nepriatelji ne su mogli zvršiti se kaj su kanili. Z nešterna mesta su dali na glas, da su opale bombe i pripetili su se ognji. Kaj je kvara, bo se potli znalo.

(Interinf. Berlin) Magyarski vadaski aeroplani, skup z nemškimi su jako dobro branili v bitkaj v luftu proti nepriatelju, da je v ponedelak, koli poldneva došel ober glavnoga varaša Magyarske. Nepriatelških, američkih, štirimotornih mašin bilo je do 150, a z njimi i čuda

Pomoč vlade

Vlada je z mesta držala konferenciju, ministri su pohodili nesrečna mesta i mam su zisle naredbe, da se nesrečnim ludem ima dati pomoč v hrani, kvarteru, opravi i v penazi. Mam su postavili kuhnye, de ovi nesrečni ljudi, čije stane su zrušili,

Kak Bog čuva svoje ljudi

Na jenu, štiri štoke visoku hižu je opala jena 150 kil teška bomba. Predila je štoke doli do pivnice, i započila se v betonu i ne se respočila. Na sakim štoku i na krovu 5-6 metri široke, okrogle luknye, s pivnice je videti nebo. V pivnici je bilo 46 ljudi i nikomu se ne nikaj pripetilo.

Ludi sediju v pivnici v velkom strahu. Čujeju, kak vuni gmiju avioni i bombe. Na jempot vgasne elektrika. Negdi je opala bomba i pretrgla drote. Na sreću gazda je bil tak spameten, kaj je dal složiti domaču elektriku, či bo pogibel, kaj bo mogel svetiti. S tom elektrikom su svetili v pivnici.

Vuni ruži eči svet. Avioni gmiju, bombe pokaju, stene se stepleju, ljudi v pivnici sediju i neznaju, drugu minutu kaj bo z njih. Jeli bodo mrtvi, živi, eli pak za navek nesrečni invalidi. Nekaj strašnoga je to, da človek črez čuda vur

Pomirili su se nepriatelji

Dva meštri su se posvadili, tomu više kak 20 let. Odpotli nesu jen drugoga gledali. Jen je stanual v jenoj hiži, stevoj je polovicu bomba reznesla. Drugi je

se s božom volom stvorilo. Zadnji tjedan su pohodili i našega lepoga, glavnoga varaša Budapesta. Kaj se pripetilo, bomo tu s par reči napisali.

vadaskih aeroplanov. Naši i nemski vadasi su se v luft zdigli i v bitku pustili žnjimi čuda predi, kak su doleteli do Budapesta. Jako dobro su delali i kanoneri za obranu od lufta.

Nepriatelji su, po čistim vedrim vremenu hitali bombe najviše na takše kraje, de sami delavci stanujuju. Teško su po trefili Szent László špitala. Prek 30 teških bombi je opalo na te špital. Bombe su zaklale više betežnih žen, decu i vertere. Stanja su se zrušila. Civilni narod se trdo držal. Došla je soldačija, policajji, fejervergari i branitelji od lufta i civilni su pomagali pre obrani nesrečnih i pre gašenju ognja. I leventaši su se lepo skazali pre pomoči.

dobiju toplu hranu. Civilni, štiri nesu nesreću pretrpeli, su ponujali stane i su pomoč onim, štiri su ostali prez ničesa, varaško poglavarstvo Budapesta se brigalo za decu, štiri su ostali prez roditelov.

sedi i čeka, kaj je Bog za njega odredil.

V jenim špitalu je bomba na dvoru napravila 10 metri široku, globoku luknyu. Zemla je odletela v luft i Bog zna de je doli opala. Druga je opala poleg pota, tretja naprti v jeni fabriki v dvor. Još su opale dve teške bombe, jena je trefila ranu v srdinu jenoga tri štoke visokoga stanja. Pivnica puna naroda, najviše delavci. Mam se tam našlo 30-40 ljudi, leventaši, pioneri, i dobrovolni civilni ljudi. Mam su došli piki, topate, sekire i druge meštrije, kopaju, da obraniju one štiri su v pivnici zakopani. Više metrov visoki malter i kamenye ober nyih. Med delavci stara žena babica, stara mama, poleg nje 15 let star vnuk, jednako delaju, da obraniju svoje pajdaše z nesreće. V velkoj nesreći nega gospona, delavca, siromaka, bogatoša samo nesrećnoga človeka.

mam došel gledt, jeli se njegovmu pajdašu, s kim se on već tak dugo srdi ne kaj pripetilo i med prvimi je bil, štiri su pomagali obraniti pohišstvo od ognja i

drugo siromaštvo, štero se dalo. I tak su se ta dva človeki v nesreći nazaj pomirili.

Pajdaštvo v nesreći

Da je se to v luftu minulo, ljudi su zišli z pivnice na vulicu i gledali su svoju nesreću. Čuda ga takših med njimi, šterim je ne drugo ostalo, kak ona oprava, šturu su na sebi imeli. Kak su te nesrečni ljudi tam stali i premišlavali, došli su drugi, šterim se ne nikaj pripetilo i ponujali su njim stana i hranu i trgali su se, štiri bi vekšu pomoč dal.

Automobili teški i lehkii, kola sake fele bežiju sem tam po vulicaj. De je kakša nesreća, pobiraju ljudi, ranjenike, štiri je teško ranjen, njega potli prve pomoči spraviju v špital, a što pak je po božoj voli moral alduvati svoje življenje, nyega pak odpelaju na ono mesto, odkod bo išel na vekovečni počinek. Nega vekšega i menjšega gospona, niti delavca, si su jednaki v toj velkoj nesreći. Si se jednako trsiju pomagati onim, štere je nesreća dostigla.

Pioneri, soldati, fejervergari, leventaši i drugi ljudi sigdi pomažeju vun skopati ljudi, štere je ciglovje pokrilo. V čuda mestaj se hiža zrušila i ljudi su ostali v pivnici eli pak v drugom takšem mestu za obranu. Te je treba vun zeti. Pre tem deli se mora jako paziti, kaj je nebi zasipali i stem zadušili, eli pak zatukli. Naša i nemška soldačija den i noć dela, da se čim već ludstva obrani od te strašne smrti.

Po vulicaj, de su bombe opale, na kilometre dalko se šajbe potrte. De je štara bomba opala, 5-6 metri široka luknyu i fest globoka. Male hiže su se tak rezisile, da je samo fundament ostal. Štnje od tramvajskih kol stojiju gori v luft i zafrkjene su. Negdi-negdi se najde bomba, štara se ne rezpočila, tam stoji straža, ništi nesme kcoj, kaj se nebi nesreća pripetila. Bodo došli ljudi, štiri se v to razmeju i bodo je rezšrajfili.

Žalosten sprevod

Na velki četrtak su zakopali prvoga transporta ovih nesrečnih ljudi. Bilo je četerdesetišet tak reznešenih tel, da su je ne mogli prepoznati. Ove su deli v skupni grob, a poleg njih pak su zakopali, tulikajše v velke grobe one, štere su familie eli rodbina prepoznali.

Na sprevod su došli: od strane vlade vitěz Jaross Andor minister znutresnjih poslov, onda vicelšpan Pest varmegyje i drugi visoki činovniki. Spričavanje je držal minister vitěz Jaross i z jako žalostnimi rečmi se spričal od ovih ne-

krivih i nedužnih mrtvih, štéri su morali zbog prezbožnoga i zločestoga nepriatelja alduvati svoje življenje.

Strašno žalostno je bilo gledati, kak su roditeli iskali svoju decu, deca roditelje, žene može, moži žene.

Visokodostojni Gospon Guverner je pohodil nesrečne kraje i batrovil je ludi. Sakomu je rekel par toplih reči.

V isto vreme je Gospon Guverner dal 20.000 pengő za pomoć nesrečnim, štéri su nastradali od nepriateljskoga bombašenya.

Ministri magyarske kr. vlade su skup dali 10.000 pengő, a Albrecht kr. herceg tulikajše 10.000 pengő.

Magyarski cukorfabrikanti su dali 200.000 pengő.

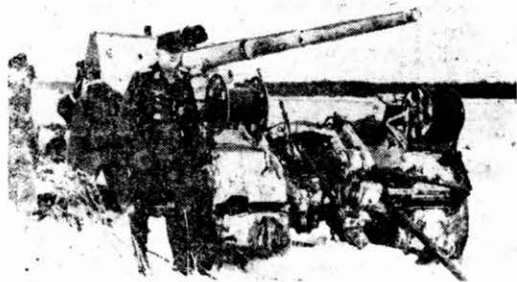
Apriliš 16-i

Tri leta je tomu, da je bože sunce zasvetilo ober Megyímurja i zgleдали smo prve magyarske soldate, naše dične honvede.

Toga dneva sveti megyimurski narod tretjipot leto dneva, svojega oslobođenja. Toga dneva se saki megyimurski človek s poniznim srcem obrne k Sve-mogućemu Bogu, da se zafali, kaj se naša težka žela spunila i da prosi božega blagoslova na našega Gospona Guvernera po čijoj zapovedi smo se oslobodili i

na naše vitezke honvede štéri su nam toga veseloga dneva preskrbeli.

Tri leta smo do ve sprevodili v dosta lepom miru. Kruha ima saki človek. Delali su samo oni ne, štéri bi šteli z manjkovanja živeti. Či poglednemo, kak je pre našim sosedom, de se brati koleju, sela i varoši vništavleju, onda nemremo dosti zafaliti Majki Boži, Čuvarici Magyarske, da nas je od sega toga oslobodila i dopelala nazaj, k našoj jezero let staro magyarskoj domovini.

Teški štuki za obranu od lufta strelaju na Nevel fronti (R.D.V.)

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Na ovoj fronti je ve najveške pripećenje, oslobođenje varaša Kovel. Toga varaša su sovjetske trupe zaokrožile i čez više tjeđnov su njemci svoje trupe v tem varašu mogli hraniti i municiju njim koj voziti samo z lufta. Ove dneve su je nemške trupe oslobodile. Bila je velka bitka pre varašu Kovel. Nemške i magyarske trupe su vdrlje v sovjetske linie i oslobodile su v Kovelu zaokrožene trupe.

Tu moramo jako pofaliti magyarske trupe. V jenoj bitki je naš bataljon, prez teškoga oružja, zadržal i zavrnl petpot jakšega nepriatelja.

Nemške novine tulikajše falju naše vitezke honvede i veliju, da su i v najjakšim bitkam jako pajdaški i junački harčovali skupa z nemci.

Kak se vidi, sovjetske trupe bodo po malem vpešale. Nemci su čuda rezervi vložili i već se jako pozna, kaj su se i magyarske trupe pustile v bitke.

Najnoviši glasi nam veliju, da su pre varašaj Stanislav i Tarnopol magyarske i nemške trupe zavrnule i dalko proti ishodu pretirale bolševičke trupe i napravile njim velke zgubičke.

Ran tak niti na drugim frontam nesu bolševiči mogli nikaj osobitoga napraviti. Jedino na Krimu su nemci spraznili varaša Odesa. Bile su i tu velke i oštre bitke, sovjeti su vložili čuda

taborskih kol, teške štuke i čuda konjenikov. Se to su nemci, z svojega novoga mesta zavrnule.

Evropska fronta

Ve već ne pišemo englesku i taljansku frontu, kajti tabor se reziril na celu Europu.

Na Severnom Ledenom Morju su nemške podmorne ladje vtepile 14 nepriateljskih taborskih ladji.

Čez vuzmene dneve su naši prezbožni nepriatelji ne meli mira i njihova grešna krv mala njih je, da nedaju mira našem civilnomu narodu.

Ober Nemške su čez svetke dolj postrelali 87 američkih avionov, med njimi 65 štirimotornih. Da nepriatelji dojdou, nemci se mam zdigneju i tiraju je. Tak su na sam Vuzem, takši raztrani američki avioni doleteli ober Švedske. Jedenajsti se njih dolj pustilo, mašine su švedski zavzeli, a pilote internerali.

Finska neje gori zela teške kondicije za mir, štere su sovjeti postavili i dale tira tabora.

Ober Magyarske su čez vuzmene svetke dvapot doleteli nepriatelji eli nesu hitali bombe.

Japanska fronta

Pre Karolinskim otokam su japanski avioni zgleđali velki čopor nepriateljskih ladji. Mam su se spravili na njih, vtopili su jenu matičnu ladju, dve velke i dve menjše taborske ladje i druge su skvarili i vuzgili.

V Indiji je pak slabo za engleze. Japanske i indijske trupe jako rivaju nazaj engleske trupe. Tabor ide v već Indiji, na engleskoj zemli.

Nova naredba za nutri davanje bo žišla. Drugi tjeđen se hapimo štampati.

Prosimo naše čitatele, naj paziju na naše novine!

KAJ JE NOVOGA?

— **Lenske štomfe.** V sosednoj varmegyiji, Vas zvanoi, v občini Vasalja su školske puce pokazale peldu, kak je moči z domačim namentiti štacunsko. Zene i puce nesu mogle dojt do štomfi, pak su probale te male puce z fine lenške preje štomle štrikati. Proba je dobro žišla i te štomfe se jako dobro daju beliti i farbati. V celom selu žene i puce već samo takše štomlososiu i pre saki hiži se štrikaju. Jako dobre su za nositi, ne ribaju noge i čuda duže trpiju, kak štacunske.

To su napravile male, školske puce.

— **Leventiši su canjke nabrali.** V varatu Szekesfehervár, su leventiški dečki čez leto dni skup nabrali 30 metri canjkov i 12 metri staroga železa i stem su lepe peneze zaslužili. Zvun toga su i stare papere pobirali.

— **Konopleno seme za k leto.** Letos su su gospodari pre Futuri tulko konoplenoga semena iskali, kaj je ne bilo moči dati sakomu tulko, kulko je prosil.

Zato Minister za polsko gospodarenje opomene gospodare, naj si zapovaju tulko konoplenoga semena, kaj bodo k leto meli dosta za sejati, kajti neie sigurno, da se bo minister mogel brigati, kaj bi se dosta semena moglo gospodarim vun dati.

— **Pajdaska Sluša Črienoga Kriza.** preselila se z leventedom v onu ložu na voglu Kossuth Laos i Moľnar Tabornok vulice, de je predi bila listalska kancelaria Dr Hivdvega.

Glas na taborsku poštu B 819 ^{Novák} ^{Ferenc}
honvéd. Lepo ga pozdravljaju žena i mala čerka Julika i mama i japa. Si živi i zdravi.

Nekaj za smejati

Ne smeti sada krasti

Sadovnjaki su fest zreli, jabuke se bereju. Dva gospodari se spominaju. Jen veli:

— Naš plebanoš imaju letos jako čuda lepih jabuk.

Kak si došel na to misel?

Pak kaj si ne čul, im već dva mesece furt prodkovaju, kak je velki greh v ljudskim sadovnjaku jabuke krasti.

— **Jen gospon je napisal jenu knigu, kak je on v svojoj žendibi nesrečen, pak ju je odnesel k knižaru naj ju štampa i vun da.**

Kulko si dobil od knižara za tvoju knigu punu šale, pita ga jen priatel.

Od knižara petsto pengő, a od žene dve pluske, odgovoril je te šalivi priatel.

Poziv

M. kr. honvedska mestna komanda opomene občinstvo, da po med sobom napravljenoj pogodbi, ona nenška soldačija, štere je v Magyarskoj postavljena, eli pak prek naše zemle putuje i pojedini nemški soldati moreju kupovati samo z magyarskimi penezi, kajti stranjske peneze premeniti ne moči.

MOTOR ZA PRODATI

Marke Ford A. tipa s 4 cilindri z magnetom sposoban za pogon, eli bi se menjal za menjši motor, okoli 4 konjskih sil upitati

HORVÁTH MÁTYÁS
Bocskaihegy - Muraszerdahely

Novi Štatarium

(M.T.I.) Magyariska vlada je na svojoj zadnjoj konferenciji dala vun novu naredbu za štatariumski sod. Po ovoj novoj naredbi štatarium se presiri i s smrći se štrofa sako klanje, raubarja, kragya, vdiranje, namerno vubijanje človeka, makar se to ne vćini z oružjem za strelati, eli z matricom za respokati i makar to ne spada pod štatarium zbog obrane od lufta i makar to zločesto delo neje vćinjeno za vreme pogibeli od lufta.

Z jenom reći sako zločesto delo spada pod štatarium i štrofa se s smrći.

Pazite, da je pogibel z lufta

To već si skupa znamo, da ako nas pohodiju nepriatelški bombaši, kulku kvara i žalosti se more pripetiti v sakom mestu. A malo što nas zna, da ako imamo dobro organiziranu obranu i ako se držimo, sih propisov, kulko življenja i imetka se da obraniti. Kulko stanja i drugoga imetka bi se bilo dalo obraniti, či bi se ludi držali discipline i sih propisov za obranu.

Nećemo ve čuda toga nabrajati, samo jeno spomenemo. V jenim zvunjiskim varašu je črez leto dni, od nepriatelških bombašov poginulo 800 ludi. Med temi je bilo samo 46 takših, štere je nikak ne bilo moći obraniti. Si drugi su morali hmeti samo zato, kajti eli nesu znali, eli pak nesu štelj prerazmeti, kak se treba braniti. I za to su za svoji trdu glavu dali življenje.

V tem varašu od 800 mrtvih je 300 hmrlu samo zato, kaj su se na banhofu pred vratima rivali. Tam je bomba opala, a ne dalko, de je bilo mesto za obranu, tam je ne nikše zlo bilo.

To je jako žalostno. Proti tomu stoji športiče. Tam je bilo do 15.000 ludi. Da su zatuhli na pogibel, te ludi su se lepo rezali i makar su bombe športiče do nakla zrušile, nikomu se ne nikaj pripetilo.

Za to moraju naši ludi, v varašu i na seli znati, de su gosti ludi tam je navek vekša pogibel. Či dojde kakša nevolja z lufta rezidti se i skríti se na takša mesta, de ga ne pogibel. Na sakom gruntu moraju biti, dalko od hiže skopane grabe za skrivati. Plica je dosta treba je grabe napraviti i za marbu. Ošter zrak leti prav ober zemle, koga dosigne, njemu je kraj, a što je globe, onomu se nikaj ne pripeti.

Da tuli na pogibel od lufta treba je se obloke širom odpreti, zaprte obloke teški luft vun hiti. Najbole je ve, da je već ne tak zima znutrešnje obloke doh pobrati. Či se jeni zdobiju, naj bar drugi ostanaju.

Najvažneje je ne zgubiti glavu i vćiniti se, da se človek začuva.

ETERNIT plate za pokrivati krove,

stene i pohištva dobiju se

CSÁKTORNYA,
Széchenyi vulica br. 3.

Megyímurec med partizani

Kaj je pretrpel jen naš domorodec

Jena patrola granične straže je prijela Horvatics Izidora zato, kaj je prez potnice ostavl Horvatsku i tak je došel prek granice na magyarsku zemlu. Kak zakon zahteva, odtirali su ga v Nagykanizsu pred sod. Tam je Horvatics pripovedal takša pripćenja, da se Bogu smiluj. Veli, da neje istina, da bi on prez potnice zašel prek granice. Pripoveda, da je na drugi den Božica hodil vuni na cesti. Tam ga je zgrabila oruzana banda i odvlekla ga prek granice na Horvatsku. Tam su ga štelj prisiliti, naj ostavi svoje selo v Megyímuru i naj ide med partizane. Bil je v velkoi pogibeli i ne je vupal protiviti se i tak je išel z njimi jeno 14 dni, onda su se zišli z ustasi. Ovi su bili jakši i tak su se partizani morali prek dati. I njega su sobom odtirali i da je on povedal, da je on megyímurec, pozvali su ga naj stane med njih i naj harcuje proti partizanov. On je rekul da neče nikaj drugo, samo dimo idi i ostati i dale magyar. Na to su ga na 40 dni v rešt zaprl. Da mu je rešt žisel su ga pak pred komandanta dotirali, on ga pak pozval naj ide znajni, eli Horvatics je ostal prez svojimi rećmi. Kak su nikaj ne mogli stvoriti z njim, dotirali su ga do granice i tam su ga prek dali magyarskim vlastim. To je se valoval Horvatics pred sodom.

Ve se vodi kvizicija zbog toga pripćenja.

Kak se plača kvar za nesreču z lufta

Kak je ve tabor v luftu se hušji i hušji, to se trebalo pobrigati i zato, kak se bodo kyari namestili. Ludem, šteri su nesreču pretrpeli, mora se idi na pomoč.

Odgovornost je velka, pak je zbog toga to brigu država zela na sebe. Peneze k tomu mora dati celi orsag, to je si ludi, šteri od grunta, zemel, službe i meštrije porciju plačaju.

Polti tabora bo došel eksterni zakon, da i kulko se bo komu plačalo za pretrpleni kvar. Onda se bo već znalo do kraja, kulko je što kvaren i bo se mogel kvar do kraja precenti. Eli financminister je već ve dobil ovlašćenje, da more napre dati peneznu pomoč i posodilo prez interesa, de se vidi, kaj je kvarnik toga na fletnom potreben.

Mam se mora kvar potpunoma namestiti malim meštra i malim polskim gospodaram i onim, šteri si z rokom kruha služuju, či se dokaže, kaj njim je pod kvar došla meštrija, stan, pohištvo i napotrebneša oprava.

Ran tak se da pomoč i onda, ako je familija kvarna skrbitelja kruha, kajti poleg denesnjega tabora nebi bilo pravica, ako bi samo oni dobili pomoč, šteri su v taboru pretrpeli nesreču a ne i oni, šteri su doma v pogibeli od lufta zgubili skrbitelja.

Zato je odredjeno da se mora dati pomoči onim, šteri su ne v taborskoj službi pretrpeli kvara v personi ran tak, kak i onim familijam, šterim su skrbitelji hmrlu v taborskoj službi, eli pak su v honvedskoj službi postali invalidi.

Sunčenice čim več povati

Šteri gađa je lani zapoval dosta sunčenicinoga semena, on letos nema brigu za olje, a i pre jedinica si je čuda pomogel.

Ve je došlo vreme, da se sunčanica seja. Na vrtu, na zemli na vratje, kre meje, na kakšem zapušćenom mestu na dvoru, sigdi je moči to seme vćknuti. Nega stem velke brige, ne treba čuda okapati, sunčanica raste lepo donese ploda, samo je treba stebila počistiti, kaj nabodo zalesnice kvara delate, kajti onda bo seme jelovo. Za pojediti je treba zbrati najbolše

Kravskoga pastira

išće-urbarska občina Zalabenkő.
Treba je pasti 150 krav. Plačuj dobi po pogodbi. Što oče službu gori zeti, naj se glasi pre birovu
Zalabenkő 56 szám.

seme pune košćice, kaj bo lepa betva sterala. Na vrtu je smeti ostaviti jenu, eli najdale dve glave, onda bo cvet tak velki kak tanjer.

Stebila, da se posušiju su jako dobra za kuriti, a seme, kak smo rekli, da čuda hašna. Olje je dobro za jesti, za sopona kuhati, a najglavneše, pre nutri davanju vala za jedinice za mašču i čuda draže se plati, kak pšenica, eli kuruzo. Briga je mala a hasen velki, zato bi dobro bilo, či bi si naši gazdi povali to seme.

Po vladinjoj naredbi, saki gazda, šteri ima ober 15 mekot orane zemle, mora najmenje, na sedem procenti svoje zemle, povati oļeno seme, tu vlezne i sunčnica, a mali gospodari pak naj seajiu, kulko je moćoče. Denes je treba znucati saki i najmenši falaček zemle. Na pol mekoti je moči zapovesti olje i sopona za celo leto i par vozov za kuriti.

Samo najbolše seme zbrati, što doma nema, pre Futuri more dobiti najbolše seme plemenite lajte.

Z vroćom vodom se popičila i na smrt poparila v zibki malu sestricu

Strašna smrt nesreča se pripetila v občini Miksavár. Szirják Lajos, magyarski cestarski mešter, komaj 3 mesece, kaj se doseli v to občinu, već je pretrpel velku nesreču. On je bil na delu a žena je doma veša prala i devet let stara pučka, Izabella je materij pomagala. Zela je dolj s šporheta lonca z vroćom vodom, de se već kahal popičila se i opala je na zibku, de je ležalo dva mesece staro dete. Nesrečno dete je tak poparjeno bilo, kaj je za kratko vreme hmrlu. Poparila se i pučka, mati je skočila na pomoč, pak i ona ima tak teške rane na rokaj, da črez više mesecov nabo mogla delati.

Ta nesreča naj bo opomena našim materam da je jako treba paziti na naše male. Pre ognju nemaju deca nikaj za iskati.

Taborska pošta

529 sz. Hadikőrház Pécs, Mária utca 4. Buberni János, rodom iz Tuskezentgyörgya. Pozdravja naše lepo Megyímurje i želi se dobro sem našim megyímurcam. Došel je dimo s fronte i ve je tu v špitalu. Pkosi, novine poslati. Z istoga špitala pošilaju pozdrave svojim Mady Géza i Hošmer Janos, samo nesu napisali odkud su. Došli su z ruske fronte, živi i zdravi su.

Izléses nyomatványok

gyorsan és pontosan
K É S Z Ű L N E K

a Murakőzi Katolikus Könyvnyomdában

Leventáški glasi

Jako bodo štrofali leventáše, šteri kuneju i grde govore tiraju

Honvedski minister je vun dal naredbu proti kletvi i grdim govorom. Po ovoj naredbi vitez Bély Alajos vezérezredes — visoki general veli, da je već višepot opomenul leventáška voditele, da naj se vkraj držuju od sake kletve i od grdoga govora, a itak su došle z više strane tožbe, da leventáški voditeli, za vreme školanja i

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medijunrije i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét **A T H E L Y E Z T E**
A Z R I N Y I V Á R B E L S Ő U D V A R Á B A .

je svoje skladišče i magazine **PREMESTIL V**
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

muštranja leventašov, kuneju i tiraju grde govore i šale.

Te grdi posli ne samo da jako škodiju leventaškom življenju, nego i zrušiju v dušaj naših mladih leventašov poštuvanje Boga i familije. Zato najoštrše naredjuje, da se si leventaški voditelji moraju držati onak, kak to te visoki i plemeniti cil zahteva. Što bo proti ovoj naredbi poGREŠIL bude oštro štrofan.

Vítěz Bély Alajos našoj mlajšini

(L.H.K.) Vítěz Bély Alajos, vezérezredes, orsácki voditel naše mlajšine je zadnju nedelu, na radio rekel ovo:

Došlo je vreme, da i leventaši moraju delo v roke zeti. Poznam naše dečke i znam, da njim je srce puno z ljubavi za domovinu i to se najbolje pokaže, da je domovina v pogibeli. Ve se nam s ishodne strane kaže nevarnost, nutri smo v taboru s celom silom. V tom taboru ste i vi soldati. Stareši leventaši bodo na dičnom taborskom polu alduvali krv i pokazali, kaj je leventaš. III. čopor naj se z jakim dušom prepravi na ova najdičnša dela. Pota njim kaže poštenje i magyarska povest. II. čopor naj s trdom dušom stane na mesto stareših.

Nišči nesme biti zadovoljen z muštranjem od 4 vur na tjeđen. Saki se naj zmuštra za pravoga honveda z dušom i telom. Leventaši naj pomažeju v polskomu delu. V meštrij, v taborskoj fabrikaciji, kak najviše moreju, Nigdi v celom orsagu nesme niti jena brazda ostati neobdelana.

I. čoprot, najmlajši leventaši naj pomažeju familiam de su oci, brati v taborskoj službi i naj zvršavleju takšu službu, da ga tomu do ve para ne bilo v celoj magyarskoj domovini.

K tomu naj pomažeju i leventaške puce. Saka puca mora stati med leventaše i pomagati per onom velkom delu za obranu domovine. Deaki napre i lepu peldu pokazati. To zahteva od nas naša jezero let stara domovinu.

Saki leventaš mora znati za svoju velku dužnost. Zdržati na mestu. Voditelji mlajšine! Ne je dosti zapovedati, nego pokazati peldu pre delu, rodolubnosti, pre čuvanju mira i reda, zagjnosti špione i širitele lažnih glasov. Čim več povati, sikam stati pre straha. To su dužnosti, za štere nišči nemre premiu iskati. Moramo znati da su denes teška vremena.

Prvo vuhanje nam je dragi Bog. On nas je stvoril i drži nas. Posvetiti njegovo ime i obdržati svetke. V našem jezero let starom življenju je navek bilo prvo kršćanstvo. Sabli i kršću moremo zafaliti, da se jezero let držimo v Europi.

Drugo je pajdaška ljubav. Pomagati jen drugomu, si smo brati i moramo biti verni jen drugomu i v tem peldu pokazati.

Prva pelda nam je naš Visokodostojni Gospon Guverner. Saki den alduje svoje življenje za narod i dal je za domovinu, kaj mu je najdražeše, svojega sina. I denes, v toj krvavoj Europi, pokaže, da se zna najbolje trdo držati.

Svet se moči v krvi i železu. Imamo velke dužnosti. Prve su red i disciplina. Stem bo orsag stal, eli prepal. Či bomo znali doma reda držati, onda bomo živi ostali i lepšu budućnost se včekali.

Ne treba ve sebe gledati, nego skupno življenje. Ne širo m vleći nego skup držati. To nam pomore per semu. Negda sveta bodo našu mlajšinu, z 1944. leta spomenuli, kak se mi spomene denes za onu, z 1848. leta. Zato vas ja denes preglašim za moške, a ne za decu. Vaša je stvar, da s svojim delom pokažete, da ste

plemeniti i junaki. Da s svojim postenim delom pokažete, da ste vredni poštuvanja našega i onih šteri bodo za nami došli.

Svetski glasi

Horvatske novine pišeju za imetek srbskoga krala

Zagrebačke novine: „Hrvatski Narod“ pišeju na velkom za Petra II. bivšega jugoslavenskoga krala i veliju, da je on najbogačši kral v Europi. 1434. oktobra 9-ga, da su njegovga oca, Aleksandra krala, v Marselu vmorili, ostavil je jako velkoga imetka na zvoje sine. Samo negbo-či imetek je bil vreden 6 milijonov engleskih funti. Za njim bi došla v bogatstvu Juliana engleska princeza, štera bi herbala englesku kraljevsku korunu.

Rajši je smrt podnesel, kak bi pustil svoje ranjenike

V velkoj bitki na Krimu je bil teško ranjen je doktor tak, da bi ga bili morali spraviti v špital. Samo on je nikak ne štel ostaviti svoju truppu i sam si je zavezal nogu, štera je od šrapnela bila skorom sa raznešena. Makar je ne mogel hoditi, itšk je sakoga ranjenika sam pregledal i vrazil. Svoje teske moke, štere su saki den hušje postavle, je ne kazal pred drugimi i samo se za svoje ranjenike i betežnike brigal, se tak dugo, dok je ne do kraja odnemogel. Onda su ga spravili v špital, tam pak je za par vur umrl.

Takšu soldačiju je ne moći skup spraviti niti z dolari, niti pak z bombami na nedužni narod. Tu je treba ljubav za domovinu i velki aldovi. Dok imamo takše ljudi na fronti, sigurni smo, da nas neprijatel nabo potukel, kajti ni ne harcuvlemo za dolare, nego hranimo naše domne, cirkve i familije i za to stojimo z dušom i telom.

V Moskvi su doli postrelali polske vladine pomoćnike

(N.T.K.) Po engleskim novinam piše Nemška Telegrafška Kancelarija, da su dva pomoćniki polske vlade, štera se je zadržavle v Londnu, došli v Polsku, da se tam postaviju v vezu z organizacijom polskoga naroda, šteri se pod zemlom brani i da su se glasih per sovjetskoj vladi, tam su je mam postavili pred taborski sod i dali doli postrelati.

Kak vidimo, bolševiki zastupnike polskoga naroda po kratkom polu, z oruzjem pospravljaju i dale se delaju one strašnosti štere su se hapile v Katynu.

Moremo si misliti, čega bi se europski narodi včekali, da bi došlo do bolševičkoga gospodarenja ober nas.

Gospodarstvo

Letos bo čuda hroščov

Treba pobirati te kukce, to je dobra hrana za živinu

Letos bo čuda hroščov zišlo z zemle. Do ve, na žalost, naši ljudi, nesu se jako brigati za te kukce, a oni, čij je ostavivo v sadovnjaku, čuda kvara napraviju, ako pak je pobereimo, se-

ni napravimo velkoga hasna.

V Danskoj su samo črez jeno pritelje nabrali tri i pol milijone kil hroščov i se to se potroši za krmu.

Hrošče pobirati je najbolje v jutro zaran. Pod drevo deti ponjavu i onda stepati. Hrošči su v jutro drevni od mizloga lufta i lehklo se daju stepiti i pobirati. Onda nametati v vrece i mam popariti z vrelom vodom tak, kaj se zakoleju. Zatem pak mam na sunce prestreti na tenkom, kaj se dobro posušiju, drugič se pokvariju. Moći je i v pećnici sušiti. Onda moći bole na debelom nastreli, samo višepot mešati.

Suhe hrošče treba na suhom, hladnom mestu pospraviti i tenko rezgrnuti. Da očemo hraniti živinu, onda je treba hrošče predi semleti, eli stučti na drobnio. Mladini je moći med hranu sirove hrošče eati, ali svinjam, konjam i psom samo kuhane.

Hrošči su jako dobra i hasnovita hrana za živinu. Med hranu zmešati jako vala i živina čuda leži troši hranu. Kokoši čuda bole neseju, a mladi pajceki letno dobiju na vagi.

Jesu mesta, de s hroščov olje pečuju. Da se kruh speče, je deneju v drotnatim rešetam v vručnu pećnicu, odspod nekšu posodu i ta se olje eadi. 100 kil hroščov da 9 litri olja. To olje je dobro za kola mazati, za svetiti v olenki i za sopona kuhati.

Kak se letos po celom orsagu ljudi tožuju, da ga slabo krmie, to bi dobro bilo, či bi naši gospodari malo brige vodili s temi k kukci. To olje je takši posel, šteroga i deca moreju zvršiti. Kaj su do ve hrošči kvara napravili, moći je v hasen obrnuti.

Suhe hrošče moći spraviti tijam do zime, stem se desti krmie prešpara, a jako je hasnovito za živinu.

Fabrike nesmeju delati nikše luksuzne stvari

Kak je nova, Sztójayova vlada stala na svoje mesto, mam je dala vun stroge naredbe za fabrike.

Kaj denes imamo sirovoga matriala, se sme ponucati sumo za takšu robu, šteru narod za silu nuca. Za luksuzne stvari vlada nabo dala niti matriala, niti lapera i elektrika.

Fabrike su do ve čuda takšega delale, kaj je ne za silu za obskrbu naroda, to bo ve se prestalo. Lapor i elektrika se more dobiti samo za hasnovite narodu potrebne robe.

— Vkmčiti obloke i vrata je treba od sedme vure na večer do jutra pete vure.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavazakint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Tanulóéányt jó házból keres női divatszalon 1941. Julius 9 tér, 4 sz.

Šnajderski salon išče navučnicu z dobre hiže 1941. Julius 9 plac, br. 4.

Felelos szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és lapfolyónos: Pecsornik Ottó
Munkácsy Károly és Károlyné — Csáktornya